

Symfonia

Wieloczęściowy utwór muzyczny przeznaczony na orkiestrę

Symfonia zbudowana jest zwykle z czterech, a czasem trzech skonstrastowanych części. Części skrajne mają żywy charakter i szybkie tempo, część środkowa jest bardziej refleksyjna i utrzymana w wolnym tempie. W czteroczęściowej (klasycznej) symfonii przed finałem występuje jeszcze część taneczna, którą jest [menuet](#) lub [scherzo](#). Pierwsze symfonie powstawały w okresie klasycyzmu - rozwinęli je Klasycy wiedeńscy czyli Józef Haydn, Wolfgang Amadeusz Mozart i Ludwig van Beethoven.

Przykładem klasycznej symfonii z menuetem jako częścią taneczną jest [Symfonia C-dur Józefa Elsnera](#). Natomiast scherzo zamiast menueta występuje na przykład w [VII Symfonii A-dur Ludwiga van Beethovena](#).

W epoce [romantyzmu](#) symfonie pisali m.in. [Robert Schumann - IV Symfonia d-moll](#) i [Johannes Brahms - IV Symfonia e-moll](#). Również w [XX wieku](#) powstawały tego typu utwory – twórcą symfonii był np. [Witold Lutosławski](#).